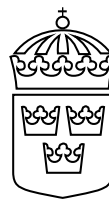


Regeringens proposition 2018/19:18



Inrättande av försvarsgrensstaber

Prop.
2018/19:18

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 22 november 2018

Stefan Löfven

Peter Hultqvist
(Försvarsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta organisationsenheter i form av en arméstab, en marinstab och en flygstab i Försvarsmakten samt lokalisera dessa till Enköping, Haninge/Muskö respektive Uppsala.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Bakgrund.....	4
4	Inrättande av försvarsgrensstaber.....	4
5	Konsekvenser.....	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 november 2018	7

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2018/19:18

Regeringens förslag:

Riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta organisationsenheter i form av en arméstab, en marinstab och en flygstab i Försvarsmakten samt lokalisera dessa till Enköping, Haninge/Muskö respektive Uppsala.

2 Ärendet och dess beredning

I budgetunderlaget för 2019 (Fö2018/00323/MFI) begärde Försvarsmakten om att få att inrätta försvarsgrensstaber med lokalisering till Enköping (armén), Haninge/Muskö (marinen) och Uppsala (flygvapnet).

3 Bakgrund

Försvarsmakten har begärt att tre försvarsgrensstaber ska inrättas och att de ska lokaliseras till Enköping (arméstab), Haninge/Muskö (marinstab) och Uppsala (flygstab).

Inrättandet och lokaliseringen av försvarsgrensstaberna motiveras enligt Försvarsmakten bl.a. av den försämrade omvärldsutvecklingen. Syftet med att inrätta staberna är att öka robustheten i ledningsorganisationen genom en ökad geografisk spridning.

4 Inrättande av försvarsgrensstaber

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att inrätta organisationsenheter i form av en arméstab, en marinstab och en flygstab i Försvarsmakten samt att lokalisera dessa till Enköping, Haninge/Muskö respektive Uppsala.

Skälen för regeringens förslag: I propositionen Försvarspolitisk inriktning, Sveriges försvar 2016–2020 (prop. 2014/15:109) angav regeringen att den säkerhetspolitiska situationen försämrats, och att detta innebär förändrade krav på den svenska försvarsförmågan. I propositionen bedömde regeringen att det enskilt viktigaste under försvarsinriktningsperioden 2016-2020 är att öka den operativa förmågan i krigsförbanden och att säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret. Försvarsutskottet delade regeringens bedömning (bet. 2014/15:FöU11 s. 16, rskr. 2014/15:251). I propositionen anförde regeringen vidare att utformningen av försvaret i första hand bör bygga på förmågan att möta ett väpnat angrepp, och att den måste medge politisk och militär handlingsfrihet och ha en inneboende flexibilitet för att kunna hantera föränderligheten i utmaningar och hot

Försvarsmakten bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete i linje med den inriktning som regeringen fastställt.

Den nuvarande ledningen av Försvarsmakten har sedan länge utgått från en centraliserad styrning av myndighetens uppgifter. Centraliseringen av ledningskapaciteten till Stockholms innerstad skapar i det förändrade omvärldsläget en ökad sårbarhet. Som ett led i arbetet att stärka den svenska försvarsförmågan och öka den operativa förmågan har Försvarsmakten förordat att tre nya organisationsenheter

(försvarsgrensstaber) ska inrättas; en arméstab i Enköping, en marinstab i Haninge/Muskö och en flygstab i Uppsala.

Försvarsgrensstaberna avses vara en del av Försvarsmaktens ledningsstruktur. Majoriteten av Försvarsmaktens förband kommer enligt myndigheten att underställas någon av staberna. Försvarsmakten anger vidare att avsikten är att försvarsgrensstaberna med underställda förband kommer att underställas produktionschefen, men att de kommer att lyda under insatschefen i fråga om operationer. Utöver att inrätta försvarsgrensstaberna som organisationsenheter föreslår Försvarsmakten att försvarsgrensstaberna organiseras som krigsförband.

Enligt regeringen är det av betydelse för försvaret av Sverige att Försvarsmakten genom en ökad geografisk spridning kan öka robustheten och uthålligheten i myndighetens ledningsförmåga. Försvarsmakten planerar även att försvarsgrensstaberna ska få ett ansvar när det gäller vidmakthållandet av Försvarsmaktens materiel. Förslaget har därigenom en koppling till den av riksdagen och regeringen tidigare beslutade omorganisationen och förändringen av ansvarsförhållanden avseende materiel- och logistikförsörjningen mellan Försvarsmakten och Försvarets materielverk (prop. 2017/18:1, utg.omr. 6, bet. 2017/18:FöU1, rskr. 2017/18:101 och bet. 2017/18:FöU6, rskr. 2017/18:265), vilken i högre grad stödjer krigsförbandens operativa förmåga och beredskap.

Försvarsmakten bedömer att förslaget förbättrar försvarsgrensintern koordinering mellan insats- och förbandsproduktionsverksamheterna. Ett inrättande av försvarsgrensstaber bedöms även förenkla lednings- och organisationsförhållanden gentemot underlydande organisationsenheter med ansvar för krigsförbanden, liksom övergången till ledning vid högre beredskapsnivåer.

Försvarsmakten bedömer att ett beslut om stabernas inrättande behöver ske snarast. Försvarsmaktens översyn av ledningsstrukturen och målsättningen för den nämnda omorganisationen och förändringen av ansvarsförhållandena avseende materiel- och logistikförsörjningen mellan Försvarsmakten och Försvarets materielverk påverkas annars negativt.

Det utrymme som frigörs i myndighetens högkvarter genom att försvarsgrensstaberna flyttar ut är planerat att inhysa funktioner och verksamheter i Försvarsmakten som i dag huvudsakligen använder lokaler som hyrs ut av civila fastighetsägare.

Regeringen delar Försvarsmaktens bedömning att nämnda organisationsenheter bör inrättas och anser det angeläget att detta kan ske så snart som möjligt.

5 Konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering av förslaget kommer, enligt Försvarsmakten, att ske genom reducerade hyreskostnader på grund av möjligheter att lämna lokaler i centrala Stockholm. Vid en fortsatt lokalisering i centrala Stockholm, av den verksamhet som ska utövas av försvarsgrenstaberna, kommer Försvarsmaktens hyreskostnader att utvecklas på ett sätt som är

Prop. 2018/19:18 ofördelaktigt för myndigheten. Investeringar i infrastruktur kommer att behöva göras på de nya lokaliseringsorterna. Försvarsmaktens bedömning är att dessa inledningsvis ökade kostnader över tid kommer att balanseras mot minskade hyreskostnader.

Myndigheten bedömer att inrättandet och lokaliseringen av försvarsgrensstaberna kan ske inom ramen för befintliga och beräknade anslagsramar. Effekterna på statens budget och på det offentligfinansiella sparandet bedöms därmed vara marginella.

Personella konsekvenser

Inrättandet av försvarsgrensstaberna medför en begränsad utökning av antalet befattningar jämfört med idag.

Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för statliga myndigheter, kommuner och landsting, för enskilda verksamhetsutövare eller för jämställdheten mellan män och kvinnor.

Regeringens förslag bedöms inte ha någon direkt inverkan på miljön. Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 november 2018

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, M Johansson, Baylan, Hallengren, Hultqvist, Andersson, Hellmark Knutsson, Bolund, Damberg, Strandhäll, Fridolin, Linde, Skog, Ekström, Fritzon, Eneroth

Föredragande: statsrådet Hultqvist

Regeringen beslutar proposition Inrättande av försvarsgrensstaber